

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 1/2002 vp

Hallituksen esitys laiksi maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä helmikuuta 2002 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta (HE 245/2001 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- yksikön johtaja Carl-Gustav Mikander ja vanhempi hallitussihteeri Katriina Pessa, maa- ja metsätalousministeriö

- budjettineuvos Kati Suihkonen, valtiovarainministeriö
- ekonomisti Pertti Pylkkönen, Suomen Pankki
- yksikön päällikkö Ulla Koivumäki, Osuuspankkikeskus
- johtaja Esko Kiviranta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto ry
- puheenjohtaja Holger Falck, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut
— oikeusministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan maaseutuelinkeinojen rahoituslakia muutettavaksi siten, että INTERREG III -yhteisöaloiteohjelman rahoitukseen liittyvät erityisjärjestelyt voitaisiin ottaa huomioon.

Lakiin ehdotetaan tehtäväksi eräitä tarkennuksia, muun muassa maanostolainoitusta koskevaa 21 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädettäisiin tarkemmin hyväksyttävästä hankintahinnasta ja sen määräytymisperusteista.

Lain siirtymäsäännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että eräiden maatilalain mukaisten lainojen ja valtion myyntihintasaamisten korko muutettaisiin viitekorkosidonnaiseksi ja eräitä aikaisemman lainsäädännön mukaisiin velkasuhteisiin liittyviä vastuuta täsmennettäisiin.

Lisäksi lakiin ehdotetaan tehtäväksi eräitä säädösteknisiä muutoksia. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun laki on hyväksytty ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Esityksessä ehdotetaan, että valtuutusta säätää maa- ja metsätalousministeriön asetuksella lainoituskelpoisen kauppahinnan määräytymisestä täsmennettäisiin. Valiokunnalle toimitetun selvityksen mukaan asetuksella on tarkoitus säätää, että tukea ei myönnetä sellaiseen maanhanintaan, jossa pellon tai metsämaan hinta maatilataloudellisiin tarkoituksiin käytettynä ylittää paikkakunnan käyvän hinnan. Paikkakunnalla tehtyjä maakauppoja verrattaessa olisi otettava huomioon myydyn alueen sijainti, koko, maanlaatu, ojitus, etäisyys talouskeskuksesta ja muut niihin verrattavat alueen tuotannolliseen hyötyyn verrattavat seikat. Jos paikkakunnalla kuitenkin on tehty vähän luovutuksia luovutusta edeltäneen kahden vuoden aikana tai luovutukset muusta syystä eivät anna luotettavaa kuvaa maatilataloudellisiin tarkoituksiin hankitun maatalousmaan hintatasosta, hyväksyttävä hinta arvioitaisiin hankitun tilan tai alueen tuotannollisen arvon perusteella. Hakijan olisi esitettävä hankitusta metsämaasta tehty ajantasainen metsätaloussuunnitelma tai muu luotettava arvio maapohjan ja puuston arvosta maatilataloudellisiin tarkoituksiin käytettynä. — Maatalousmaan hankintahinnan lainoituskelpoinen osuus hehtaaria kohden ei kuitenkaan saisi työvoima- ja elinkeinokeskusten alueilla ylittää asetuksessa säädettäviä enimmäismääriä.

Esityksessä ehdotetaan muun ohella myös muutoksia maatilalain (188/1977) mukaisten saamisten ja lainojen korkojen määräytymiseen. Esityksen perusteluissa on tuotu esiin, että liittyessään EU:iin Suomi sai mahdollisuuden myöntää kansallisin varoin tukea taloudellisissa vaikeuksissa oleville maataloille. Osana näitä toimenpiteitä alennettiin niiden maatilalain mukaisten lainojen ja valtion myyntihintasaamisten korot neljään prosenttiin, jotka liittymisen aikaan olivat yli neljä prosenttia. EY:n komissio edellytti kuitenkin, että koron alennus jää voimaan vain liittymissopimuksen mukaiseksi siirtymäajaksi eli vuoden 2001 loppuun.

Korot on pääosin palautettu 1 päivästä tammikuuta 2002 alkaen sen suuruiseksi, kuin ne olivat 31 päivänä joulukuuta 1994. Koska korkotasot tuolloin oli kuitenkin huomattavasti korkeampi kuin se on nykyisin, korkoja ei palautettu entiselleen, jos aikaisempi korko oli suurempi kuin 5,5 prosenttia, vaan 5,5 prosentiksi. Enimmäiskoron määrä perustui arvioon, että sanotun suuruisen korkoon ei enää sisälly valtiontukea, kun sitä verrataan EY:n komission vahvistamaan viitekorkoon sellaisena kuin koron arvioitiin olevan vuoden 2002 alussa.

Maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamista koskeneeseen hallituksen esitykseen (HE 207/2001 vp) antamassaan vastauksessa (EV 212/2001 vp) eduskunta edellytti, että hallitus reagoi nopeasti mainitun viitekoron muutokseen. Viitekorko onkin nyt 5,06 prosenttia. Se on laskenut nopeammin kuin viimeksi mainittua hallituksen esitystä valmisteltaessa oli arvioitu. Jotta välttäisiin jatkuvilta lainmuutoksilta, hallituksen esityksessä on nyt pidetty tarkoituksenmukaisena sitoa suoraan viitekorkoon niiden maatilalain mukaisten lainojen ja valtion myyntihintasaamisten korot, jotka olivat 31 päivänä joulukuuta 1994 yli 5 prosenttia ja jotka korotettiin kuluvaan vuoden 1 päivästä tammikuuta 4 prosentista 5,5 prosenttiin. Näiden lainojen ja myyntihintasaamisten korko muuttuisi, kun viitekorko muuttuu. Korko ei kuitenkaan nousisi yli sen koron, mikä lainalla tai myyntihintasaamisella oli 31 päivänä joulukuuta 1994.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä edellä esitetyin huomauksin sellaisenaan.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 26 päivänä helmikuuta 2002

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Timo Kalli /kesk	Marja-Leena Kemppainen /kd
vpj.	Kari Rajamäki /sd (osittain)	Katri Komi /kesk
jäs.	Hannu Aho /kesk	Lauri Kähkönen /sd
	Nils-Anders Granvik /r	Eero Lämsä /kesk
	Pertti Hemmilä /kok	Pertti Mäki-Hakola /kok
	Matti Kangas /vas	Erkki Pulliainen /vihr
	Tapio Karjalainen /sd	Unto Valpas /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.